

I Guds tronsal

Åb 4 og 5

"Den, der sejrer, vil jeg give sæde hos mig på min trone, ligesom jeg har sejret og har taget sæde hos min fader på hans trone"
(Åb 3,21).

Hovedtanke

Jesus Kristus sidder ved Faderens højre hånd. Ham, der holder verdens gang i sine hænder, tilkommer lov, pris og ære.

Introduktion

Theologen og tidligere anglikansk biskop N. T. Wright beretter om en kort samtale under gudstjenesten: "Som deltager i en stor procesion drog vi ind i katedralen. Min ledsager, en ældre præst, kastede et blik på programmet for gudstjenesten, som var blevet delt ud til os. Han bemærkede: 'Ah, jeg ser, at vi skal have Johannes' Åbenbaring kap. 4 som anden læsning.' Smilende fortsatte han: 'Et af de to dejligste kapitler i Bibelen!' Velvidende, at jeg ville afsløre mig selv, stillede jeg det nærliggende spørgsmål: 'Hvilket er det andet?' Hans smil blev endnu bredere. 'Selvfølgelig Johannes' Åbenbaring kap. 5!', svarede han triumferende" (Nicholas Thomas Wright, *Offenbarung für heute*, Giessen 2014, 56).

I vores studium i denne uge vil vi sætte fokus på de "to dejligste kapitler i Bibelen", der fører os ind i Guds tronsal, ind i hans himmelske nærvær. Det tidligere syn (Åb 2-3) viste Kristi budskab til den jordiske menighed. Nu skifter synet fra jorden til himlen og koncentrerer sig om, *hvad der siden skal ske* (4,1). Men før fremtidssynet åbenbares, får vi et indblik i Kristi indsættelse i hans himmelske tjeneste efter opstandelsen.

Supplerende studiemateriale:

adventist.dk/adventister/bibelstudie/1-kvartal-2019

Foran den himmelske trone

Åb 4,1-8

Hvad hører med til billedet af Guds trone?

Baggrund

Apostlen kigger ind gennem den åbnede *dør* til det himmelske tempel og ser Guds trone. Tronen står for Guds herredømme over skaberværket, mens *regnbuen* omkring tronen symboliserer hans trofasthed overfor sit folk. Åb 4 er en visionær beskrivelse af tronsalen i det himmelske tempel, hvorfra den omfattende frelses- og domsbegivenhed udfolder sig.

Til fordybelse

Gruppen af de 24 ældste er aldrig før blevet nævnt i Bibelen. Tallet 24 er symbolsk: det består af to gange tolv, hvor 12 er et symbol på Guds folk.

De 24 ældste kunne repræsentere Guds folk i sin helhed, såvel fra gammeltestamentlig som fra nytestamentlig tid. Tallet 24 genspejler også overhovederne af de 24 afdelinger af præster, der skiftevis gjorde tjeneste i det jordiske tempel (1 Krøn 24,1-19).

Til anvendelse

De første lyttere hhv. læsere af Johannes' Åbenbaring har muligvis ved skildringen i kapitel 4 tænkt på jordiske kongers hof, hvor der også sad én på tronen omgivet af rådgivere og andre medlemmer af hoffet.

Johannes gør dog tydeligt, at de jordiske herskere alle står under den Éne, fra hvem al magt udgår. Det er Gud – ikke kejseren i Rom, der i virkeligheden hersker over himmel og jord. Selv når tilstandene i vores verden for os ser kaotiske ud – holder Gud fra sin tronsal alle tråde i sin hånd.

Lovsang til skaberen

Åb 4,9-11

**Hvilken reaktion udløser skikkelsen på tronen?
Hvad er årsagen til det?**

Baggrund

De fire væsener er ophøjede engle, der tjener Gud som budbringere og tronvogtere (sml. Sl 99,1). Deres vinger symboliserer, hvor hurtigt de udfører Guds anordninger, og deres øjne henviser til deres intelligens. De fire skikkelser, der sammenlignes med en løve, en okse, et menneske og en ørn, henviser til himmelske budbringere "i deres mangfoldighed af opgaver, evner og skikkelser" (ABC, Bd. 4, 577).

At falde ned på sit ansigt var i datidens kultur den højeste form for ærbødighed.

Til fordybelse

At *pris* og *ære* og *magt* tilkommer Gud, bliver i vers 11 begrundet med hans skabergerning: "Skabelsen er den grundlæggende forudsætning ... Gud har skabt alt, og den magt, der tilkommer ham, beror på hans vilje. Guds vilje, som først og fremmest kommer til udtryk i hans bud, vedrører verdensordenen" (Klaus Berger, *Kommen-tar zum Neuen Testament*, Gütersloh 22012, 1009).

Den, der sætter spørgsmålstegn ved, at Gud har skabt verden, berøver den bibelske frelseshistorie dens grundlag. Uden skabelsens og syndefaldets historiske forankring mangler forudsætningen for menneskets frelse ved Jesus Kristus.

Til anvendelse

Gud bliver tilbedt af de fire væsner og de 24 ældste i den himmelske tronsal. Tilbedelsen bør også i vores personlige andagt og i vores gudstjeneste være et centralt element.

Sabbatten er blandt andet en påmindelse om skabelsen (2 Mos 20,11). Den minder os om, at vi skal omgås skaberværket med nænsomhed.

Tronskildringer i Det gamle Testamente

Es 6,1-3
Ez 1,4-28; 10,18-22
Dan 7,9-10.13-14

Hvilke ligheder og forskelle findes der i sammenligning med skildringen i Johannes' Åbenbaring 4?

Baggrund

Beskrivelsen af Guds trone i Johannes' Åbenbaring 4 har mange ligheder med de gammeltestamentlige profeters skildringer. I modsætning til Esajas, Ezekiel og Daniel er Johannes dog yderst tilbageholdende med, hvad Gud Faders person angår: Han nævnes ikke en gang med navn, men beskrives kun ganske kort ved sammenligninger med ædelsten (Åb 4,2-3).

Til fordybelse

Troende mennesker har altid ønsket at se Gud (sml. 2 Mos 33,18 og Joh 14,8). Imidlertid vidner Bibelen om, at ingen syndige mennesker kan se Gud. Når han selv viser sig for udvalgte profeter, sker det aldrig umiddelbart: "Hvad de så, var kun ydre manifestationer af Gud, som dog kun åbenbarede visse sider af Gud, mens de ikke så Gud i al sin dybde" (Ekkehardt Müller, *Die Lehre von Gott*, St. Peter am Hart 2010, 106).

Den slags syner er forbundet "med udsendelse og kald til opgaver. På den måde bliver tronskildringen en slags opgavefordeling i himlen" (Berger, 1007).

Til anvendelse

Kun den, der ser verden fra Guds perspektiv, kan få mening i hverdagslivet. Han ved, at der bag og over alt synligt findes endnu en dimension, som langt overstiger alt jordisk. Gudsforømmelsen i den vestlige verden er således i virkeligheden ikke et resultat af selvpåført umodenhed, men tværtimod er den blevet en indsnævring af vores egen horisont. Bibelsk profeti kan hjælpe med at udvide ens eget synsfelt.

Den forseglede skriftrulle

Åb 5,1-7

Hvilket dilemma fremgår tydeligt i lyset af den forseglede bog?

Baggrund

Den græske tekst antyder, at bogen ligger "til højre for den, der sad på tronen". Den venter på den ene, der er værdig til at gribe den og tage plads på tronen. Men det er ikke til at se, hvem det skulle være, og Johannes kastes ud i dyb sorg. Hans inderlige smerte antyder, at det handler om frelsens dybe dimension.

Til fordybelse

Der findes forskellige tolkninger til indholdet og betydningen af bogen hhv. skriftrullen.

Nogle fortolkere sætter lighedstegn mellem den og Lammets og livets bog i kap. 13,8: Netop her er det i øjnefaldende, at udtrykket livets bog, det slagtede lams bog findes. Det ville forklare, hvorfor det udelukkende er Jesus Kristus (ikke engang Gud-Fader), der ejer fuldmagten til at bryde seglene. Den faldne menneskeheds frelse krævede Jesu offerdød. Kun han er derfor værdig til at åbne skriftrullen og bekendtgøre navnene på de ved hans blod frelste mennesker for hele universet.

I antikkens hverdag blev købskontrakter forseglet. Den nye ejer brød seglene og blev dermed den retmæssige ejer. Betragter man det, der sker omkring tronen, ud fra synsvinklen af den store strid mellem Kristus og Satan, så overgår ejerskabet af jorden og dens beboere til Jesus med den forseglede bog. Jesus alene er værdig til at løse krisen om herredømmet. Også udlægningen af den forseglede rulle som dokument for ejendomsret hhv. købskontrakt sigter mod frelsesplanen.

Til eftertanke

Ved denne tronbestigelse går Lammet til tronen og tager bogen til sig. Dermed lægges al autoritet over til Kristus (sml. Ef 1,20-22). Hele den himmelske verden erkender hans retmæssige herredømme over jorden.

Hvad betyder det for mig og mit liv?

Værdig er Lammet!

Åb 5,8-14

Hvorfor er Kristus den eneste, der kan bryde seglene?

Baggrund

Skildringen i kapitel 5 minder om indsættelsesceremonien af kongerne i Det gamle Testamente, hvor de under deres tronbestigelse fik overrakt en afskrift af lovbogen, dvs. en afskrift af moseloven. (5 Mos 17,18-20; 2 Kong 11,12-19; 2 Krøn 23,11-20). Dermed blev de anerkendt som herskere.

Da Lammet tager bogen, bliver hele menneskehedens skæbne lagt i hans hænder. De fire væsener og de 24 ældste falder ned for hans fødder og tilbeder ham, hvormed de bekræfter Kristi offer. Med sit blod har han betalt løsesummen for den faldne menneskehed og tilbyder frelsen sammen med løftet om en ufattelig skøn fremtid til enhver.

En utallig engleskare slutter sig til de fire væsner og de ældste, der omringer tronen og lovpriser den nyligt tronede konge (v. 12), fulgt af alle skabninger i himlen og på jorden (v. 13). Deres lovprisning bliver af de fire væsner besvaret med *Amen* og de 24 ældste med at kaste sig ned. Dermed slutter højtideligheden i den himmelske tron-sal.

Til fordybelse

Johannes' Åbenbaring 5 beskriver et afgørende øjeblik i frelsesplanens historie: Kristi indsættelse i sin tjeneste som konge og ypperstepræst i den himmelske helligdom efter sin død. (sml. Hebr 12,2; Åb 3,21).

Til anvendelse

Frelsen ved Lammets blod står åben for mennesker af alle tungemål og nationer (v. 9). Racisme og nationalisme har ingen plads i Guds rige. Troende er som *konger og præster* kaldet til lovprisning af Gud og Kristus og til at bære evangeliets befriende budskab ud i verden.

Helligåndens udgydelse

Joh 7,39
ApG 2,32-33

Hvad var forudsætningen for Helligåndens udgydelse?

Baggrund

Jesu "løfter om frelse bliver faktisk først virkeliggjort efter hans ophøjelse og herliggørelse" (Rudolf Schnackenburg, *Das Johannesevangelium: Zweiter Teil*, Freiburg 21977, 217). Dertil hører også løftet om Helligånden. Også Peter gør det tydeligt i sin pinseprædiken, at Jesus blev ophøjet efter sin opstandelse, og at han først kunne udgyde Helligånden efter at have modtaget den af Faderen.

Til fordybelse

"Da Kristus var vendt tilbage til himlen, besteg han den himmelske trone, mens englene tilbad ham. Så snart denne højtidelige handling var afsluttet, blev Helligåndens fylde udgydt over disciplene ... Gennem udgydelsen af Helligånden til pinse forkyndte himlen, at frelserens indsættelse var fuldbyrdet. Ifølge sine løfter havde han sendt Helligånden til sine efterfølgere som tegn på, at han som præst og konge havde modtaget al magt i himlen og på jorden og nu var den salvede over sit folk" (Ellen White, *Gute Nachricht für alle*, Zürich/Wien 2016, 32).

Resumé

Idet Kristus satte sig på den himmelske trone, indtog han den plads, som tilkommer ham, som konge. Således blev han også vores mellemmand hos Gud. Ved ham har vi adgang til Faderen og finder tilgivelse. Ham, der holder historien i sine hænder, tilkommer ære, lov og pris.

Spørgsmål til drøftelse

Udgangspunkt	Hvad kendetegner en officiel højtidelighed? Hvornår bliver der afholdt den slags?
Tillægsspørgsmål	Hvorfor er en højtidelig ceremoni og tilstedeværelsen af personer med høje officielle embeder så vigtige?
Åb 4,8	Hvorfor fremhæves Guds hellighed her? Hvilken rolle spiller Guds hellighed i menigheden i dag?
Åb 4,11	Hvordan bliver magten præsenteret her? Hvordan omgås vi begrebet magt i en tidsalder med "flade" hierarkier?
Åb 5,9-10	Hvad er kernen i denne sang? Hvilken rolle spiller frelsens erfaring i vores liv?
Til fordybelse	Hvorfor er musikmediet særlig egnet til at lovprise Gud?
Afslutning	Hvilken betydning har Jesu indsættelse på tronen i jeres liv hhv. for menigheden?